

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Polletna naročnina . . . . . Lir 800
Letna naročnina . . . . . Lir 1.500
Letna inozemstvo . . . . . Lir 2.500
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto X. - Štev. 33

Gorica - četrtek 21. avgusta 1958 - Trst

Posamezna številka L 30

POGANSKI NACIONALIZEM

Razen komunizma je ena izmed največjih zablod našega časa poganski nacionalizem. Niso samo brezbožni levčarji krivi, da narodi ne morejo priti do pravega miru, ampak tudi tisti desničarji, ki hočejo graditi srečo naroda na podlagi poganskega nacionalizma. Lastni narod jim je idol, kateremu se mora žrtvovati vsaka morala. Nič jim ni sveto, vsako sredstvo jim je dovoljeno, če le služi »višjim narodnim interesom«. Zato nam ta žalostni pojav narekuje, da ga presodimo s stališča krščanske morale.

KAJ JE NACIONALIZEM?

Na to vprašanje nam odgovarja Pij XI. v svoji encikliki »Ubi arcanum« z dne 23. decembra 1922. Po Piju XI. je nacionalizem moralna krepost, ki nas nagiba, da ljubimo svoj narod in da izpolnjujemo tiste dolžnosti, ki nam jih narekuje ljubezen do tistih, s katerimi nas veže isto poreklo in ista kultura. Ljubezen do domovine ali naroda je pobuda za mnoge kreposti in heroična, junaška dela. Bistvo nacionalizma je torej ljubezen do svojega naroda. To ljubezen do naroda je vsadila v naše srce že sama narava.

Razumljivo je, da Cerkev ne obsoja nacionalizma, če je ta nacionalizem v skladu s krščansko moraljo. Cerkev obsoja samo pretirani, sebični, poganski nacionalizem.

POGANSKI NACIONALIZEM

Izvor tega pretiranega, sebičnega, poganskega nacionalizma je načelo, da je narod nekaj absolutnega, nekaj popolnoma neodvisnega, kateremu je podrejeno vse individualno in socialno življenje, življenje posameznika in družbe. V notranji politiki vodi to pojmovanje do totalitarizma. Človek je v tem režimu samo sredstvo za dosego »višjih narodnih ciljev«. V zunanji politiki podžiga nacionalno sebičnost. Ta sebičnost, ta nacionalni egoizem išče samo lastno dobro, brez ozira na dobro drugih. Morala tega nacionalizma je morala interesa, koristi. Kar se sklada s tem interesom, s to koristjo, je moralno, četudi krši pravice drugih narodov. Ta nacionalizem hoče, da z našim zavladava nad šibkejšimi narodi. Našna ekspanzija, našo razširjenost — to je njegov program. Ta zabloda je eden glavnih vzrokov razpora med narodi, to je tudi vzrok mržnje med narodi. To je zabloda, ki onemogoča sodelovanje držav in narodov za skupno blagostanje.

Ta nekrščanski, poganski nacionalizem je obsodil Pij IX. v svojem »Silabus« (»Silabus« je seznam krivih nauk, ki jih je papež obsodil) z dne 8. dec. 1864. Obsodil je stavek: »Kršitev katerekoli prisege, kakor katerokoli hudodelno in zločinsko dejanje, ki nasprotuje večnemu zakonu, ne samo, da se ne sme obsoditi, ampak je popolnoma dovoljeno in vredno, da se splošno pohvali, če je storjeno iz ljubezni do domovine.« (64. stavek »Silabus«) Načelo tega poganskega nacionalizma, da je dovoljeno iz ljubezni do domovine vsako dejanje, četudi nasprotuje večnemu zakonu, je torej Pij IX. odločno obsodil.

Točno je označil nekrščanski nacionalizem tudi Pij XI. v svoji encikliki »Caritate Christi compulsi« z dne 3. maja 1932. Papež smatra, da je vzrok vsega današnjega zla v svetu pohlepnost za zemeljskimi dobrinami, sebičnost. Ta sebičnost zlorabi tudi opravičeno ljubezen do domovine, pretirava tisto čustvo pravega nacionalizma, ki ga pravi red krščanske ljubezni ne samo ne zavrača, ampak ga urejuje in s tem posvečuje in oživilja. Če se ta sebičnost, ta egoizem vrine v odnose med narodi, ni dejanja, ki bi bilo opravičeno; kar bi vsi posamezniki obsodili, smatra (ta nacionalizem), da je dovoljeno in pohvale vredno, če se izvrši v imenu tega pretiranega nacionalizma. Namesto velikega zakona ljubezni in bratstva med ljudmi, ki objema vse narode in jih združuje v eno samo družino z enim samim Očetom, ki je v nebesih, stopa mržnja, ki goni vse v propast. V javnem življenju se teptajo sveta

načela, ki morajo voditi socialno življenje, izpodkopljuje se trdni temelji prava in zvestobe, na katerih bi morala sloneti država. Kršijo se stare tradicije, po katerih sta bili vera in zvestoba njegovemu zakonu najsigurnejša podlaga pravega napredka narodov.

Tako je Pij XI. s stališča krščanske morale označil pretirani, nekrščanski, poganski nacionalizem.

ITALIJANSKI NACIONALIZEM

Krščanski demokrat bi mislil, da se s tem naukom papežev o krščanskem in nekrščanskem nacionalizmu strinjajo tudi tržaški predstavniki italijanske »Krščanske demokracije«. Ravno KD je namreč poklicana, da nauke papežev udeleži v javnem in zasebnem življenju italijanskega naroda. Toda žal ni tako!

Navedimo nekaj neizpodbitnih dejstev. Komaj se je sestel novi parlament, že je tržaški zastopnik KD jasno dokazal svoj nekrščanski, poganski nacionalizem. Poslanec Giacomo Bologna, ki je bil izvoljen tudi s slovenskimi glasovi v Trstu, je dne 17. julija 1958 izjavil v svojem govoru v rimskem parlamentu, da ni strahu, da bi avtonomna dežela Furlanija-Juljska krajina okrepila slovensko manjšino. Poudaril je, da bo avtonomija »nasprotno le učvrstila italijanstvo teh pokrajin in olajšala delo mirnega vključevanja slovenske manjšine v italijansko skupnost.«

Naglasil je nadalje: »Če se kdo boji, da bodo »posebne pravice«, ki so jih tržaški Slovenci dosegli z londonskim sporazumom, raztegnjene na Goriško in Beneško Slovenijo, se zelo moti. Določila tržaškega »Posebnega statuta« veljajo samo za obe področji bivšega Svobodnega tržaškega ozemlja in se ne morejo razširiti na ostale Slovence.«

To so jasne izjave krščanskega demokrata Bologne! Slovenska manjšina se ne sme okrepiti, ampak logično, dosledno mora počasi izhirati, izginiti. Delo KD pri nas je po zamisli g. Bologne »delo mirnega vključevanja slovenske manjšine v italijansko skupnost.« Z drugimi besedami; slovenska manjšina v Italiji mora mirno izginiti, mirno umreti. To je morala poslanca Bologne glede narodnih manjšin.

V londonskem sporazumu so tržaškimi Slovincem zagotovljene »posebne pravice«. Te »posebne pravice« niso nič drugega kakor narodne pravice, ki jih ima vsak narod in tudi vsaka narodna manjšina, to so, pravica do uporabe svojega jezika pred oblastmi, pri sodnih, šolske pravice itd. To so naravne pravice, ki pritičejo vsakemu narodu po naravi, ki jo je Bog ustvaril. Teh pravic ne more ne posameznik ne država ne dati ne vzeti. To so pravice, ki jih štiti krščanska morala, pravice, ki jih je dal Bog. Zato se ne morejo omejiti po zemljepisnem položaju. Po krščanski morali, po naukih papežev o narodnih pravicah, o pravicah narodnih manjšin se ne morejo te »naravne pravice« omejiti na Slovence obeh področij bivšega Svobodnega tržaškega ozemlja. Te pravice so »naravne pravice« tudi za Slovence na Goriškem in v Beneški Sloveniji, kakor tudi za Italijane v Istri in na dalmatinskih otokih.

Klasičen primer poganskega nacionalizma, nekrščanske narodne sebičnosti in kršenja najosnovnejših narodnih pravic je tudi Beneška Slovenija. Kruto preganjanje beneških Slovencev po fašističnem režimu se sedaj vztrajno in brezobzirno nadaljuje. Za beneške Slovence ne velja katoliška morala o narodnih pravicah, o pravicah narodne manjšine. Ne veljajo zanje papeške okrožnice o pravicah narodnih manjšin. Sploh v borbi italijanske večine proti manjšini beneških Slovencev ni vodilo krščanska morala, ampak »sacro egoizmo«, sveta nacionalistična, poganska sebičnost. V tej borbi močnejšega proti šibkejšemu vsi složno nastopajo: oblast, šola, da, celo nekateri izmed tistih, ki so poklicani, da bi ozna-

njali katoliški nauk o pravicah narodnih manjšin.

Beneški Slovenci nimajo nobene pravice, učiti se slovenskega materinega jezika... V italijanskih šolah pa je glavna naloga učiteljev in učiteljic, da z vsemi sredstvi potujčujejo slovenske otroke. Ze v učiteljsku se ti učitelji in učiteljice vzgajajo v duhu narodne nestrpnosti, učijo se metod, kako bodo čimprej in čim laže potujčili slovenske otroke. Italijanski učitelji in učiteljice nadzorujejo slovenske duhovnike.

Slovenskih duhovnikov je vedno manj. Slovenskim dijakom se je na vse mogoče načine preprečevalo vstop v semenišče. Zaradi pomanjkanja slovenskih duhovnikov se morajo umirajoči Slovenci večkrat pri spovedi poslužiti tolmačev. Zaradi takih spovedi se zgodi, da umirajoči noče prejeti sv. popoince, ker smatra, da je taka spoved pomanjkljiva. Tolažijo ga s tem, da mu razlagajo, da »supplet Ecclesia«.

Da se vse te krivice ne skladajo ne z naravno moralo ne s katoliško moralo

Eisenhowerjev načrt za Srednji Vzhod

Po nenadnem preokretu sovjetske zunanje politike je v svetovni javnosti vladalo veliko zanimanje za izredno razpravo v Glavni skupščini ZN, ki se je začela v sredo 13. t. m. Delovni spored je obsegal vprašanja Srednj. Vzhoda, ki so nastala v zvezi z anglo-ameriškim posegom. Tako imenovane velesile so zasedanju pripisovale veliko politično važnost in so se zato dobro pripravile. Tudi z osebnostmi niso štedili. Sovjetsko zvezo je predstavljali zunanji minister Gromiko, ZDA pa so poslale samega predsednika Eisenhowerja, da osebno razloži namene ameriške politike na Srednjem Vzhodu. Spremljala sta ga tudi Dulles in Cabot Lodge.

SEST TOČK

AMERIŠKEGA PROGRAMA

Prvi je spregovoril Eisenhower, ki se je takoj lotil jedra razpravljanja. Potem ko se je spomnil svojega zadnjega nastopa v ZN pred petimi leti, ko je bil predlagatelj ustanovitve mednarodne organizacije za mirno uporabo atomske energije, je takoj prešel na Srednji Vzhod. Dejal je, da so tu male države stalno pod pritiskom prevratniških sil od zunaj, ki podžigajo k upor in državljanski vojni. Nato je za rešitev politične krize na Srednjem Vzhodu podal šest programskih točk: 1) ustanovitev stalnih mednarodnih obojnih sil; 2) ustanovitev denarnega sklada za razvoj arabskih dežel ob tehnični in finančni podpori Amerike, Sovjetske zveze in drugih držav; 3) mednarodno nadzorstvo nad prevratniško propagando od zunaj, zlasti radijskih postaj; 4) nadzorstvo ZN nad pošiljanjem orožja na Sred. Vzhod; in končno 5) naj Združeni narodi prevzamejo nadzorstvo nad položajem v Libanonu in 6) v Jordaniji po umiku ameriških ter britanskih vojakov.

Za Eisenhowerjem je govoril za Sovjetsko zvezo Andrej Gromiko, ki pa za razliko od Ikeja ni predložil nobenega stvarnega načrta za rešitev srednjevzhodnih problemov, ampak je le iznesel že znane in malo konstruktivne kritike na račun Anglije in Amerike ter zahteval brezpogojen umik njihovih čet s Srednjega Vzhoda. Obtožil ju je, da sta se

ne s papeškimi okrožnicami, ni treba dokazovati. Govorijo sama dejstva!

HOCEMO ŽIVETI!

Kljub vsem tem krivicam, kljub vsemu takemu preganjanju hočemo Slovenci živeti na področju Svobodnega tržaškega ozemlja, in tudi na Goriškem in v Beneški Sloveniji. Uprali smo se, upiramo se in se bomo upirali proti rafiniranemu, makjavelističnemu, nekrščanskemu, poganskemu raznarodovanju, tudi proti raznarodovanju po nevrečnih zastopnikih italijanske Krščanske demokracije. V tej borbi za pravice naše narodne manjšine nas vzpodbuja in hrabri naš pesnik Oton Zupančič v verzih, ki jih je posvetil i-gralki Miklove Zale, Marici Zwitterjevi, ko so šentjakovski igralci s Koroškega gostovali v Narodnem gledališču v Ljubljani in igrali »Miklovo Zalo«. Ti verzi se glasijo:

*Ko v turški sužnosti jokala
in za svoje drage molila Miklova je Zala,
vso dušo mi je razsvetlila.
In če me obup za nas napade
in nikjer ne vidim nade,
se spomnim Zale na kolenih,
spet upov sem ognjenih
in vem: Zgodi se karkoli,
za nas še zvesta Zala moli.* P.

TITO RABI POMOČ

Po raznih verodostojnih vesteh je Jugoslavija zaprosila ZDA za dolgoročno posojilo v znesku 300 do 350 milijonov dolarjev. S tem denarjem mislijo dokončati nekatere tovarne, ki jih niso mogli dokončati, ker so Sovjeti odpovedali že obljubljeno pomoč. Poleg tega bi izvršili še razne druge načrte v industriji. Trdijo tudi, da je jugoslovanska država zaprosila tudi Italijo za razne kredite, ki jih bo po vsej verjetnosti tudi dobila, ker je sedaj trgovina med obema sosedoma zelo živahna in je Italiji veliko na tem, da si ohrani in kolikor se da še bolj razširi trgovino z Jugoslavijo.

V okviru tega sodelovanja bo Jugoslavija dobile znatne količine italijanske semenske pšenice raznih vrst, kajti nekatere italijanske sorte pšenice so se zelo dobro obnesle. Pridelali so tudi še enkrat toliko zrnja kot z domačimi vrstami.

Ljudje pa kljub vsemu še vedno beže iz Jugoslavije.

izneverili miroljubnim načelom ZN in da hočeta še nadalje ugnajati kolonializem med arabskimi narodi. Izrazil je tudi zaskrbljenost svoje vlade nad prisotnostjo angloameriških čet v bližini njenih meja. Zato je po dolgi polemiki z zahodnjaki zahteval takojšen umik tujih čet iz Libanona ter Jordanije.

V petek so že govorili: minister Zorlu za Turčijo, Fujiyama za Japonsko ter perzijski delegat Djalal Abdo. Vsi trije so podprli Eisenhowerjev načrt.

Treba je priznati, da je ameriški načrt jasen in nedvoumen. Njegova značilnost je v tem, da se loti zdravljenja srednjevzhodne krize že takoj pri koreninah. Saj je znano, da je glavni vir vseh homatij na Srednjem Vzhodu gospodarska zaostalost tamkajšnjih dežel. S tem; da so vodstvo nad izvajanjem gospodarskega načrta za dvig življenjske ravni arabskih ljudstev zaupali Arabcem samim, je ameriška politika napravila dalekosežen korak naprej na poti k razumevanju arabskih teženj. Nekateri pripominjajo, da je tako padla tako imenovana »Eisenhowerjeva doktrina« izpred dveh let, toda politične doktrine niso absolutne, ampak morajo iti s časom naprej.

Omenjeni načrt za Srednji Vzhod je poleg tega zelo podoben povojnemu Marshallovemu načrtu za obnovo Evrope. Očividno je, da je Ameriki šlo pač za tem, da se afriško-azijskim narodom ne predstavi kot dedič kolonializma, ampak kot aktiven zagovornik mirne ter trajne ureditve položaja na Srednjem Vzhodu.

Medtem se je v okviru ZN, in sicer bolj za kulisami razvila zelo živahna diplomatska dejavnost za predložitev ustreznih resolucij. Generalni tajnik ZN, Hammarskjöld, si je zelo prizadeval, da bi do rešitve prišlo v okviru ZN. Končno je posegla vmes Norveška v želji, da bi zedinila oboji stališči, zapadno in vzhodno. Predložila je kompromisno resolucijo, ki jo je podpisalo sedem držav, in sicer Norveška, Kanada, Kolumbija, Danska, Liberija, Panama in Paragvaj. Torej so kompromisno resolucijo predlagale same majhne države iz raz-

nih delov sveta v upanju, da jo bodo tako laže osvojile tudi ostale države. Resolucija je obsegala tri dele. V prvem se vse države članice ZN obvezujejo, da se bodo vzdržale vseh takih ukrepov, ki bi posredno ali neposredno ogrožali neodvisnost, svobodo ali nedotakljivost katere koli države. Drugi del nareča generalnemu tajniku Hammarskjöldu, naj podvzame praktične ukrepe, ki se mu zdijo koristni in potrebni za rešitev libanonske in jordanjske krize; na rednem zasedanju v septembru bi potem poročal, kaj je ukrenil. V tretjem delu priporoča resolucija ustanovitev policijskih čet ZN za Srednji Vzhod in gospodarsko pomoč arabskim državam.

Da bi ta resolucija stopila v veljavo, bi moralo glasovati zanjo dve tretjini držav članic. Glasovanje bi se moralo vršiti v tork popoldne. Ali pred začetkom seje so države azijsko-afriškega bloka javile, da one ne bodo glasovale za norveško resolucijo, nego da bodo predlagale novo. Za to nalogo so izbrale Indijo, ki je tako predložila že četrto resolucijo o Srednjem Vzhodu na tem izrednem zasedanju ZN. Washington je pa dal razumeti, da indijske resolucije ne more sprejeti, češ da je Amerika že dovolj popustila, ko je sprejela norveško resolucijo, dalje da ne more. Zaradi te zadnje komplikacije se bo zasedanje še nekoliko podaljšalo, morda do konec tedna. Ali bo doseglo tudi kak praktičen uspeh, ni mogoče predvideti. —

SAUDOVA ARABIJA IN EGIPT

sta imela v preteklem tednu precej dolge razgovore v Kairu. Arabijo je zastopal prestolonaslednik in zunanji minister Feisal, Egipt pa Nasser sam. Uradno poročilo pravi, da so na razgovorih imeli namen ozdraviti ozračje med obema bratskima narodom, okrepiti medsebojne vezi in sodelovanje v okviru arabskega nacionalizma ter pospešiti aktivno nevtralnost arabskih držav. Razni komentatorji vidijo v tem poročilu v glavnem dejstvo, da se bo Saudova Arabija še bolj povezala z Nasserju zvestimi državami.

NAŠ TEDEN V CERKVI

24. 8. nedelja, 13. pob.: sv. Jernej, apostol
24. 8. ponedeljek: sv. Ludovik, kralj
26. 8. torek: sv. Zeferin, m.
27. 8. sredo: sv. Jožef Kalasancij, spoz.
28. 8. četrtek: sv. Avguštin, šk., cerkv. uč.
29. 8. petek: Obglavljenje sv. Janeza Krstnika
30. 8. sobota: sv. Roza iz Lime, dev.

SV. JOZEF KALASANCIJ je že v zgodnji mladosti zbiral otroke in jih učil, po otroško, krščanski nauk. Ko je dorasel in postal duhovnik, je ustanovil red Piaristov, ki ima skrb za verske šole, da v njih vzgaja ubogo mladino.

Eisti čas je potoval Jezus v Jeruzalem in je šel po sredi med Samarijo in Galilejo. In ko je prihajal v neko vas, mu je prišlo naproti deset govavah mož, ki so se ustavili od daleč in so povzdignili glas ter rekli: »Jezus, učenik, usmili se nas!« Ko jih je zagledal, jim je rekel: »Pojdite in pokažite se duhovnikom!« In med potjo so bili očisti. Eden izmed njih pa se je vrnil, ko je videl, da je ozdravljen, in je z velikim glasom Boga slavil; in padel je na obraz pred njegove noge ter se mu zahvaljeval: in ta je bil Samarijan. Jezus pa je spregovoril: »Ali ni bilo deset očistih? Kje pa so deveteri? Ali se ni našel noben drug, da bi se vrnil in dal čast Bogu, razen tega tujca?« In rekel mu je: »Vstani in pojdi, tvoja vera te je rešila.«

God sv. Jerneja

Sv. Jernej, imenovan tudi Natanael, je bil Jezusov učenec in apostol, eden izmed dvanajsterih. Po rodu je bil Galilejec, doma iz Kane galilejske. Bil je iskren človek, odkrit značaj, brez zvijače in zahrbtnosti. Zveličar je podal tole lepo izjavo o njem: »Glej, pravi Izrael, v katerem ni zvijače.« Jerneju značaj je bil očitno učeniku všeč. Ni bil povzrojen, ne hinavski, ni bil omahljiv in ne oklevajoč, ampak bil je odkritosrčen in naraven; trezen, možat in spontan. Visokemu po-

Prestal je pa sv. Jožef Kalasancij veliko bridkosti, preskušanj in preganjanj. Imenovali so ga drugega Joba. Ze 18-leten je bil po krivici, med javnim zasmevanjem po cestah, tiran pred sodišče; bil je nedolžen. — Umrl je 92-leten. —

Ce kdaj, je danes potrebna mladini dobra verska vzgoja. Diktatorske brezverske vlade si lastijo pravico, da vzgajajo mladino s tem, da ji trgajo vero iz srca. In to imenujejo, da je svoboda. V imenu te svobode ovirajo ali prepovedujejo versko vzgojo! Tako svobodo si lastijo roparji, ko krajejo.

klicu se je takoj odzval. K Jezusu ga je pripeljal Filip. Odrašenika je sv. Jernej takoj vzljubil. Čim je spoznal Jezusovo izredno osebo, je ves začuden in navdušen vzkliknil: »Učenik, ti si Sin božji, ti si kralj Izraelov!« Poslej je z gorečim srcem spremljal Gospoda na njegovih misijonskih poteh in se pripravljal na svoj kasnejši apostolat. Po Jezusovem vnebohodu je odšel misijonarit v Indijo in nato v Armenijo. Spreobrnil je veliko število poganov (cela in številna mesta) in končno umrl kot mučenik. Njegovo mučeništvo je moralo biti grozno: Živemu so mu sneli kožo s telesa in ga nato obglavili. Njegovo truplo počiva danes (pokopan je bil v Armeniji) v Rimu, njegova blažena duša se brezmejno raduje in nebesih in njegova slava je neminljiva. To je zaslužena slava velikega Kristusovega učenca, ki je ves srečen sprejel najvišji božji poklic in mu ostal zvest do zadnjega utripa. Sv. Jernej je v svojem apostolskem delu in življenju naletel na velike težave, a boril se je neustrašeno in potrpežljivo; nikdar ni klonil, niti pred poganskim mečem in strahotno smrtjo. Naj nam bo v zgled žive in neomajne vere, popolne ljubezni do Jezusa, delovanja in vneme za božjo slavo in čast in še v zgled plemenite odpovedi, samozrtvovanja in daritve! Posvojimo še mi te svetopišemske besede: »Bodisi v življenju, bodisi v smrti bom slavil Boga.« — Sv. Jernej, prosil za nas!

ravnost ugodna prilika, da mlačni in brezbržni kristjani postanejo spet goreči, da odkrijejo spet svojo vero. Na podlagi statistike je pokazal, da tisoči krščenih kristjanov prav pri vojaki spet najdejo svojo vero in se povrnejo k življenju po njej. 52% teh vojakov je vero zapustilo pred več kot desetimi leti. To velja morda za Ameriko, za Evropo pa gotovo ne velja.

Gledališka dvorana — kapela

Meseca novembra bo newyorški nadškof kardinal Spellman blagoslovil novo kapelo na znani 59. cesti, kjer je največje središče za denarne in kupcijske posle ameriškega velemera. Je to dvo-

rana, ki je bila nekaj glasbena dvorana, kasneje umetnostna galerija, banka, teater, sedaj pa bo kapela.

»Cestna bratovščina«

Katoliški nemški laiki so v Paderbornu ustanovili »cestno bratovščino«. Ime zveni nekoliko čudno, a namen je opozarjati z vsemi danimi in možnimi sedstvi šoferje in druge ljudi, ki aktivno sodelujejo pri prometu, na dolžnost spoštovati bližnjega in njegovo življenje. Ni to družba ali zveza, marveč akcija katoliških laikov. Izdali so posebno knjižico z naslovom »Aktion der Ritter der Strasse« (Delo vitezov ceste) in so jo že v veliki množini razdelili.

Deset let Katoliške misije v Trstu Veličastno delo krščanske ljubezni

V marcu letos je poteklo 10 let, kar je začela delovati v Trstu Misija Ameriške katoliške pomoči. Tedaj je šla ta obletnica nekako tiho mimo, dasi je ta organizacija opravila v desetih letih izredno pomembno delo na socialnem polju v tržaški škofiji. Jubilej bo proslavila to nedeljo, ko bo prispel v Trst generalni ravnatelj te ustanove, St. Rev. Monsignor Edvard E. Swanstrom, z njim pa tudi ravnatelj za evropsko področje, Mr. James J. Norris.

Tisti povojni čas je bil čas bede in pomanjkanja. Otroci bledih lic, starčki upognjeni, mladina brez zadostne hrane... koliko je bilo vsega tega! Tržaškemu prebivalstvu ni bilo v tem oziru prizaneseno. Tudi okolica, daleč tja na Kras, je bila ubožnana, zgubila je svoje, — svoje hranitelje, bila je potrebna pomoči. Tedaj se je tržaški škof obrnil v New York na središče Ameriške kat. pomoči — na organizacijo s kraticami NCWC, naj bi odprli tudi v Trstu pisarno. In leta 1948 se je to res zgodilo. Misija je poslala v naše mesto izredno delavnega duhovnika g. Harnetta z nalogo, da organizira ustanovo. Gospod Harnett se je lotil dela in z neverjetnim čutom socialnega delavca več let vodil poslanstvo NCWC. Potem so mu poverili še odgovornejše mesto — Daljni Vzhod, kjer deluje še danes s sedežem v Vietnamu. V nedeljo pa nas bo obiskal tudi on, da pogleda rast svojega započete delo. Po odhodu g. Harnetta vodi ustanovo v Trstu g. Bottizer, vneta in z vsem ognjem svojega navdušenja za socialno poslanstvo Cerkve med nami.

Ob priliki desetletnega delovanja je NCWC izdala lično brošuro s točnimi podatki svojega udeleževanja. Brošura je tiskana tudi v slovenščini. Naši ljudje jo bodo lahko dobili v roke, zato ne bomo tu navajali podrobnih podatkov. Opoziriti smo le hoteli na izredno delavnost in pomoč ameriških katoličanov, ki zbirajo živila, obleko, darila vseh vrst, denar itd. in vse to dele na vseh koncih sveta ljudem, ki so pomoči potrebni. Dele brez diskriminacij v narodnem, rasnem, verskem, političnem ali kakršnem koli pogledu. Naša dobrodelna društva prejemajo darila in jih dele po farah, v mestnih okrajih, delavcem, kmetom, dijakom, otrokom, brezposelnim, vsem, ki so pomoči potrebni. Mnogi ljudje med nami ne vedo, odkod vse to prihaja, kdo zbira vse to in dela. Marsikaj bo pojasnila prav brošura, ki prihaja za dni med nas.

V imenu vseh tistih, ki so prejeli pomoč, in jo še prejemajo, se vodstvu NCWC zahvaljujemo in prosimo blagohotne naklonjenosti tudi za v bodoče za vse Slovence na tem ozemlju, ki so potrebni podpore. Zahvaljujemo se

ODGOVOR SV. OČETA LURŠKIM ROMARJEM

Na telegram, ki so ga slovenski lurški romarji naslovili na svetega očeta, je papež preko tržaškega škofa msgr. Santina odgovoril, da so ga pozdravi zelo razveselili in da vsem pošilja svoj apostolski blagoslov.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Slovenska knjižnica v Clevelandu

V Baragovem domu v Clevelandu je začela uspešno delovati slovenska knjižnica. V začetku je bilo s to knjižnico precej težav, toda kljub temu se je izposojanje knjig že večkrat izvršilo in obisk je bil prav dober; vse kaže, da bo knjižnica imela veliko uspeha in s tem vršila važno poslanstvo med ameriškimi Slovenci v Clevelandu.

Lepi uspehi slovenskega semenišča v Argentini

Iz poročil slovenskega semenišča v Argentini povzemamo naslednje številke, katere nam najbolj zgovorno pričajo, kolikoga pomena je omenjena ustanova za naše ljudi v emigraciji in kakšen uspeh je že dosegla v 13 letih svojega obstoja. V tem času je semenišče, ki se nahaja v kraju Adroque, poslalo v svet 41 duhovnikov. Fakulteta je dala Slovcem 9 doktorjev teologije. 20 od teh duhovnikov dela danes med Slovenci in predvsem zanje. Trenutno ima semenišče 11 bogoslovcev, pridruženi škofov zavod pa ima 28 gojencev. V ustanovi za predstojnike je 5 duhovnikov, katerim prihajajo pomagati 3 predavatelji od zunaj. Verski in narodnostni pomen takega semenišča ni majhen. Slovenci se sedaj dobivajo iz njega svoje dušne pastirje in upati je, da jih bodo v bodoče še več. To veliko delo so v glavnem omogočili slovenski dobrotniki, za katere v semenišču vsak dan molijo, vsako sredo pa je zanje darovana sv. maša.

Nova maša v Mengšu v Sloveniji

Iz Mengša smo prejeli sledeči dopis: V nedeljo 6. julija smo imeli v Mengšu novo mašo, ki bo ostala v spominu vsem Mengšanom. Novo mašo je pel g. Janez Krivec, po domače Celendrov iz Jarš. Kako je bilo lepo, Ti ne morem povedati, seveda za zdaj v teh časih. Svato je bilo okrog 200, zelo veliko jih je bilo v belih oblekah, mnogo v narodnih nošah v avbah in v pečah.

Ljudi je bilo še za eno cerkev zunaj. V cerkvi pa je bila gneča, da se je vse zamajalo, samo če se je eden premaknil. Marsikdo, ki ne hodi v cerkev, je prišel ta dan.

Cerkev je bila tako lepa kot nevesta, vsa v vencih po obronkih in zgoraj vse v rožah. Vse v rožah. Kamor si pogledal, samo cvetje.

Govornik je bil Mengšan prečastiti gospod Veider.

Darovanje (ofer) je trajalo okrog pol-druge ure. Ves denar je novomašnik daroval za popravila župne cerkve, ker vedno kaj popravljajo in imajo ogromne stroške. Ljudje sicer veliko dajo, a le vedno veliko manjka.

Sveto opravilo je trpelo od devete do ene ure. Dopoldne je bilo krasno sončno vreme. Ko so ljudje po veliki večini odšli, se je vtila ploha. Za svatbo so imeli pripravljeno vse pod streho.

Zunaj cerkve je bil samo slavalok pred velikimi vratmi. Obilno je bilo pritrkovanje, in sicer od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldne in zvečer od 6. do pol devetih zvečer. Zdjaj je dovoljeno zvoniti in pritrkavati od 5. ure zjutraj do 10. ure zvečer.

Lepo novomašniško slavlje je minulo, a v spominu nam bo ta dan ostal še dolgo. J.P.

V spomin zmage nad Turki

V Münchenu na Bavarskem dokončujejo novo cerkev, posvečeno sv. Janezu Kapistranu, apostolu Evrope, ki je posebej pripomogel k zmagi nad Turki leta 1456 pri Beogradu. Cerkev je popolnoma v novem modernem slogu zidana, bo brez oken, ker bo vsa svetloba prihajala skozi stekleno streho. Gradijo jo v spomin 500-letnice omenjene zmage nad Turki.

Neuspela ameriška izstrelitev na Luno

Ker v Ameriki vlada demokracija in je ljudstvo obveščeno o vseh važnih in manj važnih dogodkih v državi, zato je razumljivo, kako nestrpno so Amerikanci spremljali priprave za odlet rakete na luno. Zato pa je sedaj, ko se je poizkus izjalovil, njihovo razočaranje tem večje.

Za ta tvegani poizkus so Amerikanci določili nedeljo 17. avgusta. Bila je še tema (pri nas že 13.18 popoldne), ko so prispeli na določeni prostor prvi tehniki in znanstveniki.

Ob 8.17 minut (po ameriškem času) je ameriški tehnik Gordon pritisnil na gumb in v vsemirje se je pognala raketa, ki bi morala doseči luno in krožiti okrog nje. Toda že po 77 sekundah je raketa eksplozirala, potem ko je dosegla 18.000 metrov višine. Verjetno je le neznamen pogrešek v konstrukciji rakete povzročil njeno eksplozijo in tako razočaral ne samo tehnike in znanstvenike, temveč tudi ameriško ljudstvo, ki je upalo, da bo 17. avgust zabeležil začetek osvojitve vsemirja po človeku. Nihče ni predvideval tako naglega konca ogromne rakete, dolge 27 metrov in težke 52 ton.

General Roscoe Wilson je kmalu nato uradno izjavil, da bodo Združene države ponovile poizkus, in sicer že čez 28 dni. Poudaril je potrebo čimprejše ponovitve z izjavo: »Rusija ne sme doseči lune pred nami. Verjetno je ona že izvršila prve poizkuse.«

Na tiskovni konferenci, ki je sledila takoj po eksploziji, je general Bernard Schriever, poveljnik balističnih izstrelkov ameriškega letalstva, izjavil, da je kljub izredni zmotanosti (skoro tri sto tisoč mehaničnih in električnih delov) raketa pred izstrelitvijo brezhibno delovala. »Smo sicer razočarani,« je izjavil, »toda niti od daleč nismo vsled tega izgubili poguma. Nadaljevati bomo z našim načrtom, ki ostane nespremenjen.«

Ravnatelj ameriških vsemirskih programov je izjavil, da bo po vsej verjetnosti potrebna ena milijarda dolarjev, predno bo človek dosegel luno.

Cigani v Lurdu

Od 31. avgusta do 3. septembra bo v Lurdu na romanju 6000 ciganov. Pri tej priliki bodo mnogi prejeli sveti krst, sveto birmo, poveljavili svoje zakone. Romanju bo predsedoval lurški škof Theas. To je že drugo romanje ciganov v Lurdu v tem letu.

Katoliška glasba

na indijskem radiu
Indijski državni radio je ugodil prošnji indijskih katoličanov, ter je sprejel v svoj redni program oddaje katoliške verske glasbe.

Črnci v Lurdu

Večja skupina afriških romarjev iz škofij Dakar, Bamako in Conarcy je na poti v Lurd. Obiskali so že Fatimo; v Rimu so se mudili pet dni. Sprejel jih je tudi sv. oče v Castel Gandolfo. V Franciji bodo obiskali Ars, Paray-le-Monial, Lisieux in se končno ustavili v Lurdu. S svojo slikovito obleko in značilnimi pesmimi vzbujajo povsod veliko pozornost.

Peš v Fatimo

Vojni invalid Deck, ki je bil do leta 1951 v ruskem vojnem ujetništvu, je odšel peš na romanje v Fatimo. Za to romanje se je zaobljubil v ujetništvu. Spotoma je obiskal tudi Lurd in Kompostello.

Prepovedan verouk v Vzhodni Nemčiji

Prepovedan je verski pouk v šolah v Vzhodni Nemčiji. Tako je odločil osrednji odbor komunistične stranke na eni zadnjih sej, ko je dal nalog komisiji za šolstvo sestaviti šolski program za leto 1958-59. Program predvideva popolno izključitev kakršnega koli verskega pouka na vseh šolah in povečanje razlaganja marksističnega nauka, poleg tega pa bo

do še vnešene druge stroke in predvsem marksistična filozofija ter nauk o ekonomiji v duhu komunističnega socialnega reda. Kar tiče vere, je rečeno v poročilu, da mora izginiti enkrat za vselej iz vseh šol Nemčije, češ da ovira človeka, da bi mislil z lastnimi možgani, in ga ovira pri vsakterem poizkusu prisvojiti si sadove napredka.

Dijaki kupili zvon

Turinski dijaki so kupili zvon za misijonsko cerkev na Japonskem. Zvon je odpeljala motorna ladja Azija. Cez en mesec bo že na Japonskem pel v božjo slavo.

Katoliška univerza na Koreji

Leta 1960 bodo na Koreji, pri mestu Seul, odprli novo katoliško univerzo. Novo univerzo bodo vodili jezuiti.

Velika požrtvovalnost

Predstojnik »Malih bratov Jezusovih«, organizacije, ki skuša živeti v duhu in po navodilih Charla De Foucaulta, je obiskal prvo nemško hišo teh malih bratov. Izjavil je, da nekatere skupine »Malih sester Jezusovih«, ki so ženska organizacija v duhu in po načelih omenjenega Charlesa De Foucaulta, prostovoljno živijo v ječah skupaj z obsojenimi na dosmrtno ječo. Te male sestre, ki so se iz ljubezni do Kristusa in do jetnikov svobodno odločile živeti med temi, so v ysem enake jetnikom in skušajo tako s svojim zgledom pripeljati jetnike k veri. Tako živijo med jetniki v Friburgu v Švici, v nekaterih jetnišnicah v Nemčiji, na Portugalskem in v Braziliji.

Spreobrnjenja pri vojaki

Pater Evgenij Lamb, kaplan vojaških edinic ameriškega zrakoplovstva je v posebni konferenci dokazal, da je vojaška služba, nekaj pojmovana kot nevarnost za moralno življenje vojakov, postala na

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

